

KIND // PERSOONLIJK

Hoe vertel ik mijn peuter dat ik borstkanker heb, als hij nog maar een handvol woordjes kent? Dat was de zorg van Nathalie Schlosse (34), moeder van de toen tweejarige Midas.

TEKST: KLAAR WAUTERS / FOTO'S ANN DE WULF

“Ik was bang om een andere moeder te worden”

“Ik ga een andere mama worden”, flitste het die eerste dagen door mijn hoofd. ‘Een zieke mama.’ Midas, mijn zontje, was mijn grootste bezorgdheid toen ik in april 2007 de diagnose borstkanker kreeg. Ik wist dat ik er door de chemotherapie en de bestralingen niet meer voor hem zou kunnen zijn zoals ik wilde. Hij was amper twee, hij had me nog zo hard nodig.”

Bij wie kon je terecht met je vragen?

“In het ziekenhuis zocht ik af en toe contact met een psychologe. Met haar praatte ik niet over mezelf, wel over mijn rol als moeder. Dat hield me het allermeeeste bezig. Haar boodschap was: vertel je kind kort en duidelijk wat er aan de hand is. ‘De borst van mama is ziek. De dokters gaan me proberen te helpen en ik zal vaak naar het ziekenhuis moeten.’ Die raad volgde ik op, maar ‘borst’, ‘ziek’, en ‘ziekenhuis’, dat zijn woorden die een tweejarige nog niet kent. En dus keek Midas me aan en reageerde amper.

Maar de dagen die volgden, hoorde hij ons en zijn grootouders heel vaak praten over mijn diagnose. Toen merkten we duidelijk dat die nieuwe soort informatie z’n hoofdje geleidelijk aan binnensijpelde. In één van z’n prentenboeken stond een ziekenhuis. Daar wees hij na verloop van tijd naar en zei: ‘Aw, mama pijn.’ Met zijn beperkte woordenschat liet hij me toch verstaan dat hij wist wat er gebeurde. Ik zeg het vaak tegen ouders: onderschat je peuter of kleuter niet: ze zijn nog klein, maar ze snappen zo veel...”

Open en eerlijk praten op kindermaat, dus. Maar wat deed je met je emoties?

“In het ziekenhuis vertelden ze me dat ik mijn emoties niet mocht verstoppen voor Midas, en daar ben ik hen nog altijd dankbaar om. ‘Moet je huilen, geen probleem. Dat hoort er nu eenmaal bij...’ Dat is iets wat ze je moeten vertellen, want voor de ogen van je kind huilen, dat vermijd je als ouder. ‘Als je wilt dat je

kind zijn emoties toont, dan moet jij dat aanleren en je dus niet verstoppen als er tranen vallen’, vertelden ze me. En dat klopt. Een peuter is gefixeerd op het lezen van emoties, veel meer dan op woorden. Je kunt je gewoon niet verstoppen, ze merken het toch.”

Was je bang om zijn reactie op je haarverlies?

“Ja. Ik had heel lang haar, en dus besliste ik snel om het kort te laten knippen. Wow, dat gaat een reactie uitlokken, dacht ik. Ik was bijna teleurgesteld toen hij het amper opmerkte! Ook toen mijn haar uiteindelijk uitviel en ik een pruik begon te dragen, was dat voor hem niets bijzonders. Op een dag toonde ik Midas een foto van ons konijntje. De foto was niet helemaal scherp en een beetje onduidelijk. Eender welk kind had er toch een konijn in herkend, maar hij zei: ‘Pruik.’ Dat was voor mij een teken hoe gewoon, bijna normaal de kanker na een tijdje voor hem was geworden.”

“Ik zeg het vaak tegen ouders: onderschat je peuter of kleuter niet: ze zijn nog klein, maar ze snappen zo veel...”

Je vatte al snel het plan op om Midas op een creatieve manier te betrekken.

“Ik wilde voorkomen dat hij aan de zijlijn bleef staan. We moesten hier samen door en dus bedacht ik knutselactiviteiten om met hem te doen. Zo liet ik hem een medaille voor een ‘flinke’ zieke maken of een popje uit een doktershandschoen. Met een spuitje en een pleister werd hij mijn dokter. Eenvoudige activiteiten op peutermaat. Daarnaast zocht ik naar een manier om de duur van de behandeling te visualiseren. Ik zou acht kuren chemotherapie moeten volgen, wat de hele zomer in beslag zou nemen. Een peuter heeft nog weinig tijdsbesef: ik wilde duidelijk maken dat de chemo heel lang zou duren. Mijn man kwam met het idee om een monster te maken uit legoblokken. Ik gebruikte net zo veel blokjes als het aantal dagen chemo en werkte met verschillende kleuren per kuur. Zo maakte ik het een been rood, het andere blauw... Midas

mocht elke dag een blokje wegnemen. De eerste kuur maakte het monster niet veel indruk, maar na een tijdje wist hij perfect: nu neem ik het laatste blokje van die kleur weg en begin ik aan een nieuwe kleur. Mama moet dus weer naar het ziekenhuis en zal heel ziek zijn - want dat was ik altijd aan het begin van een nieuwe kuur.”

De dokters waren heel enthousiast over het kankermonster. Beseft je toen dat je meer met je ideeën moest doen?

“Hun reactie verraste me, maar het was een vriend die me de nodige zet gaf. Tot zijn bezoeken waren de knutselideetjes en activiteiten mijn houvast, een bezigheid ook, verder had ik er geen plannen mee. Tot die vriend me zei: ‘Nathalie, zorg dat je hier goed doorkomt en je zult merken: je gaat hier nog iets moois mee doen.’ Door dat zinnetje realiseerde ik me dat ik met mijn ideeën ook andere gezinnen kon helpen.

Dat leek me een mooi plan, alleen voelde ik me tijdens de behandelingen te slecht om er echt werk van te maken. Toen ik na een jaar op controle moest, vreesden de artsen uitzaaiingen in mijn botten. Na een reeks onderzoeken moest ik een week wachten op de uitslag. Dat was zonder twijfel de allermoeilijkste periode in mijn hele ziekteproces... Want had ik uitzaaiingen, dan was ik ongeneeslijk ziek en dan hadden we een heel ander verhaal. Die onzekerheid was hels, ik moest iets om handen hebben.

Die dagen dacht ik terug aan mijn voornemen om ook andere kankerpatiënten met kindjes te helpen. En zo schreef ik ‘Grote Boom is Ziek’, een verhaal waarin de wereld van de kleine Snuiter op z’n kop wordt gezet nadat een dokter houtwormpjes ontdekt onder de schors van Grote Boom. Na een tergend lange week kreeg ik mijn uitslag en bleek het gelukkig pa-

niek om niets. Maar het verhaal was er, misschien was dit mijn moment om meer te doen? En dus stuurde ik het naar enkele uitgeverij. Uiteindelijk werd het boek eind 2009 uitgebracht. Naast het verhaal vind je op de laatste pagina’s een doegedeelte met onder meer het kankermonster, knutsel- en andere ideetjes en heel veel tips. En er is meer: sinds begin dit jaar werken een aantal ziekenhuizen met Snuifers Speeltas, een tas met knutselmateriaal, doe-ideetjes, een cd met verhalen en liedjes en natuurlijk Snuiter in popvorm.”

Intussen is Midas zes en heeft hij een zusje van twee. Hoe anders zou het nu zijn voor hem?

“Zonder twijfel veel moeilijker. Veel heeft te maken met het schaamtegevoel dat zich intussen heeft ontwikkeld. Hij zou zich schamen tegenover zijn vriendjes, en op de reactie van vriendjes heb je gewoon geen vat. Een mama vertelde me onlangs dat mijn boek haar dochtertje had gered. Het meisje was negen en had het heel moeilijk met de ziekte van haar mama. Op school kon ze bij niemand terecht. Erger nog, ze werd ‘het besmette kind’ genoemd: wie haar aanraakte, kreeg ook kanker... Door mijn boek in de klas te bespreken, stopte het pesten.”

Hoe kijkt Midas nu terug op je ziekte?

“Het is zeker geen traumatiserende ervaring geweest. Uiteindelijk gebeurden er ook veel positieve dingen tijdens mijn ziekte: ik was heel vaak thuis, hij mocht regelmatig gaan loge-

NATHALIE DOET NOG MEER...

Nathalie houdt zich fulltime bezig met haar vzw Talismanneke. Ze geeft lezingen en workshops voor kinderen en volwassenen. Naast het boek ‘Grote boom is ziek’ en Snuifers Speeltas verschijnt eind dit jaar ‘De visjes van Océane’ (voor kindjes die in hun omgeving geconfronteerd werden met zelfdoding) en in het voorjaar van 2012 ‘Toverdruppels’ (over verdriet en troost bij jonge kindjes).

Meer info over Nathalie en haar projecten, haar boeken en Snuifers Speeltas vind je op www.talismanneke.be

ren, kreeg extra aandacht. En we hebben ook heel veel plezier gehad samen. Midas had een dvd waar hij altijd enorm om moest lachen. Die zette ik vaak op. Het was heerlijk aanstekelijk om zijn smakelijke lach te horen. Net na mijn diagnose was ik radeloos: waarom nu, waarom niet toen Midas er nog niet was. Nu weet ik wel beter: wat een geluk dat hij er was! Hij gaf me structuur, ritme en een doel om uit mijn bed te komen.”

Net na het interview kreeg Nathalie te horen dat ze opnieuw borstkanker heeft. Wij wensen haar veel sterkte.